

ZÁRÓ TANULMÁNY

Az önkéntesség elterjesztése a Hajdúságban

TÁMOP-5.5.2-11/2-2012-0114

Tartalomjegyzék

1	Az önkéntességről.....	3
1.1	Az önkéntesség háttere	3
1.2	Mi az önkéntesség?.....	3
1.3	Ki lehet önkéntes?	3
1.4	Hol végezhető közérdekű önkéntes tevékenység?.....	4
1.5	Milyen feladatai vannak a fogadó szervezetnek?	4
1.6	Milyen juttatást kaphat az önkéntes?.....	4
1.7	Önkéntes jogviszony.....	5
2	A Zöld Kör önkéntes programjának bemutatása	5
2.1	A projekt időtartama	6
2.2	A projekt helyszíne, célterülete	6
2.3	A projekt célja	6
2.4	A projekt célcsoportja.....	7
2.5	Együttműködő partnerek	7
3	Az önkéntes program megvalósítása	9
3.1	A megvalósításért felelős személyek.....	9
3.2	Az önkéntes pontok és feladataik	10
3.3	Önkéntes programok Hajdúböszörményben	11
3.4	Önkéntes programok Hajdúviden.....	13
3.5	Önkéntes programok Hajdúnánáson.....	14

3.6	Nyári közösségi rendezvények	15
3.7	Tanulmányút	16
3.8	Kommunikációs tevékenységek	17
3.9	Az önkéntes program megvalósítása során felmerült problémák és kockázatok	17
4	Eredmények	19
4.1	Statisztikai adatok	19
4.2	Az önkéntes program értékelése	19
	Felhasznált irodalom	22
	<i>MELLÉKLETEK</i>	23

1 Az önkéntességről

1.1 Az önkéntesség háttere

Habár az önkéntesség, ha még nem is nevezték a nevén, a történelem folyamán mindig is jelen volt, hiszen az embertársainknak való segítségnyújtás alapvető emberi tulajdonság. Magyarországon azonban igazán csak a rendszerváltást követően kezdett tudatossá válni és kiszélesedni. A nyugati országokban nagyobb hagyományokkal rendelkezik az önkéntesség, és megbecsültsége is magasabb fokon áll, mint hazánkban. Előnyt jelent pl. az egyetemi felvételi, munkavállalás során. Magyarországon 2001-ben volt a magyarországi Önkéntesek Nemzetközi Éve, ekkor indult el igazán társadalmi egyeztetést követően az az alulról (civiliek részéről) és főlülről (kormányzat részéről) egyaránt induló kezdeményezés, amely a társadalmi összefogást és hatékonyságot tűzte ki célul. A következő állomás 2005-ben a közérdekű önkéntességről szóló törvény megalkotása volt, amely jogilag szabályozottá tette az önkéntességet és elhatárolta a feketemunkától. 2011-ben tartották az Önkéntesség Európai évét, amely során számos rendezvényt, önkéntes akciót szerveztek. Mindezek ellenére hazánkban az önkéntesség szó hallatán még mindig a legtöbb embernek az ingyen munka jut az eszébe, vagy a természeti katasztrófáknál és szociális területen segítők önzetlen segítségnyújtása. Újabban pedig a középiskolákban bevezetett közösségi szolgálattal vagy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásért végzett tevékenységgel teszik egyenlővé, amelyek nem igazán nevezhetőek szabad akaratból végzett tevékenységeknek.

1.2 Mi az önkéntesség?

Az önkéntesség minden olyan tevékenység, amelyet egy személy anyagi ellenszolgáltatás nélkül végez, saját elhatározásából. Önkénteskedni lehet alkalmanként vagy rendszeresen, külföldön vagy belföldön, egyénileg vagy csoportosan. Az önkéntességnek többféle célja lehet, végezhetjük tapasztalatszerzés, tanulás céljából, a másokon való segítség örömeért, vagy ha egy számunkra fontos ügyért szeretnénk kiállni. Sokan egyszerűen csak hasznosan szeretnék eltölteni szabadidejüket és közben emberek között lenni. Bármilyen is motiváljon, az önkéntesség egy nagyszerű lehetőség! Hiszen mindenki megtalálhatja azt a tevékenységet, amit szívesen végez, és leginkább megfelel a képességeinek, időbeosztásának, életkorának.

1.3 Ki lehet önkéntes?

Önkéntes tulajdonképpen bárki lehet. Azonban közérdekű önkéntes tevékenységet a 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján Magyarországon csak a 10. életévét betöltött személy végezhet.

Ahhoz hogy valaki önkéntes legyen, nincs szükség másra, csak a saját képességeire, tudására, amelyet hajlandó mások javára felhasználni. Bizonyos tevékenységekhez viszont szükség lehet speciális képesítésre vagy egészségügyi alkalmasságra, előzetes felkészítésre.

1.4 Hol végezhető közérdekű önkéntes tevékenység?

Az önkénteseket foglalkoztató szervezeteket fogadó szervezeteknek nevezzük. A törvény értelmében fogadó szervezet lehet önkormányzat, közhasznú civil szervezet (pl. egyesület vagy alapítvány), egyház, közszolgáltatásokat, közfeladatokat ellátó intézmény (pl. szociális intézmény, kórház, köz- és felsőoktatási intézmény, múzeum, könyvtár).

Ahhoz azonban, hogy egy szervezet közérdekű önkéntest fogadhasson, még az önkéntes foglalkoztatásának megkezdése előtt be kell jelentkeznie a Nemzeti Erőforrás Minisztérium által vezetett nyilvántartásba. Ehhez egy „Bejelentési lap” kitöltése szükséges (lásd Letöltések menü), amelyhez a törvény által előírt mellékleteket kell csatolni. A bejelentkezett szervezetekről a Minisztérium nyilvántartást vezet, amely elérhető a www.civil.info.hu oldal Önkéntesség menüpontja alatt. Minden olyan szervezetnek, aki a törvényben szereplő juttatásokat kívánja nyújtani, illetve kedvezményeket igénybe szeretné venni, kötelező a regisztráció.

1.5 Milyen feladatai vannak a fogadó szervezetnek?

A fogadó szervezet kötelessége biztosítani:

- az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés feltételeit
- pihenőidőt
- a tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, ismeretek megszerzését
- kiskorú önkéntes esetén a folyamatos felügyeletet

Az önkénteseket foglalkoztató szervezetnek nyilvántartást kell vezetnie az önkénteseiről, amely tartalmazza az önkéntes személyes adatait, a közérdekű önkéntes tevékenység jellegét, időtartamát, helyét, az önkéntesnek nyújtott juttatásokat. Fontos tudni, hogy a közérdekű önkéntes tevékenység végzése során az önkéntes által elszenvedett kárért a fogadó szervezet felel.

1.6 Milyen juttatást kaphat az önkéntes?

Mivel az önkéntesség lényege, hogy az önkéntes ellenszolgáltatás nélkül végez munkát, ezért fizetség nem jár érte. Viszont a fogadó szervezet adhat bizonyos juttatásokat, amelyek nem

minősülnek ellenszolgáltatásnak. Minden esetben a szervezeten múlik, hogy ezeket biztosítja-e vagy sem.

A törvény szerint ilyen juttatás a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges:

- munkaruházat, védőfelszerelés, munkaeszköz
- utazás, szállás, étkezés
- szűrővizsgálat, védőoltás
- iskolarendszeren kívüli képzés
- az önkéntes tulajdonában álló és közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges állat élelmezése, ellátása, képzése
- az önkéntes tulajdonában vagy használatában álló eszköz működtetéséhez szükséges feltételek

Ezen kívül a fogadó szervezet köthet az önkéntes számára élet-, egészség-, baleset- és felelősségbiztosítást is. Az önkéntesnek jutalom, külföldi állampolgárságú önkéntes esetén napidíj is adható.

1.7 Önkéntes jogviszony

A közérdekű önkéntes tevékenység végzéséhez szükséges egy megállapodást (önkéntes szerződést) kötni a fogadó szervezet és az önkéntes között, ez jelenti az önkéntes jogviszonyt. A megállapodást lehet szóban vagy írásban kötni. Kötelező írásba foglalni, ha a szerződés határozatlan időre vagy legalább 10 napra szól (18 éven aluli önkéntes esetében minimum 2 napra), ha az önkéntes juttatásban részesül, ha építési engedélyköteles munkában vesz részt az önkéntes, ha külföldön végzi az önkéntes a tevékenységet, ha bármelyik fél azonnali hatályú felmondásához való jogát korlátozzák, ha az önkéntes ezt kifejezetten kéri az írásbeli szerződéskötést, vagy ha egyéb jogszabály elrendeli.

2 A Zöld Kör önkéntes programjának bemutatása

A Zöld Kör megalakulása (1991) óta fontos feladatának tartja, hogy a természet- és környezetvédelmi programokba, felmérésekbe bevonjon olyan lelkes, érdeklődő személyeket, akik szívükön viselik Földünk sorsát és hajlandóak tenni is annak megóvásáért. Ezért mindig szívesen fogadjuk önkéntesek jelentkezését, hiszen tennivaló mindig akad. Legyen szó akár az ürgeállomány felméréséről, botanikai mentésről, faültetésről, gólyakosár fonásról, odú kihelyezésről vagy a rendezvényeinken történő szemléletformáló tevékenységről.

2012-ben az egyesület – látva az önkéntesség pozitív hatásait– arra a feladatra vállalkozott, hogy szélesebb körben, más területen is, több intézmény, civil szervezet bevonásával népszerűsítse az önkéntességet. Ugyanis helyi szinten is felmerült az igény arra több szervezet részéről, hogy munkájukat akár rendszeresen, akár alkalmi jelleggel önkéntesek segítsék. A fogadó szervezetnek igen hasznos lehet, ha nem az alkalmazottak látják el a megsokasodott feladatokat, ezáltal esetleg kevésbé precízen tudják azt elvégezni, hanem egy megbízható, „dolgozni” akaró személy segíti tevékenységüket. Az önkéntesnek szintén előnyére válik az önkéntes munkavégzés, különösen, ha munkanélkülről van szó. Egy fogadó szervezet lehetőséget biztosít számára, hogy hasznosnak érezze magát, szabadidejét aktívan, mások javára töltse el, új ismereteket, tapasztalatokat szerezzon, amelyeket az álláskereső számára az önkéntesség leginkább a közösséghez tartozás érzését jelenti, valamint ezáltal a társadalom újra aktív tagjai lehetnek, ahol szükség van a tudásukra. Erre nyújtott lehetőséget a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség TÁMOP-5.5.2-11/2 jelű, „Az önkéntesség elterjesztése” c. pályázati felhívása az Új Széchenyi Terv keretében.

„Az önkéntesség elterjesztése a Hajdúságban” című projekt pozitív elbírálását követően 2012. október 15-én elkezdődhetett az immár kiszélesített önkéntes program megvalósítása.

2.1 A projekt időtartama

A pályázat megvalósítása 2012. október 15 – 2013. október 14. között zajlott.

2.2 A projekt helyszíne, célterülete

Ahogy a projekt címe is mutatja, a megvalósítás helyszíne a Hajdúság, illetve ennek települései: Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúnánás. Mivel azonban önkéntes pont létrehozására Hajdúdorogon nem – helyette Hajdúviden – került sor, ezért fő helyszíneként Hajdúböszörmény és Hajdúnánás mellett Hajdúvidet jelöljük meg.

2.3 A projekt célja

A projekt célja a pályázati felhívással összhangban, hogy a felnőtt lakosság önkéntesség iránt való érdeklődését felkeltsük, növeljük az önkéntes tevékenység végzésére irányuló hajlandóságukat. Mivel hazánkban az önkéntesség még nem annyira elterjedt és megbecsült, mint a nyugati országokban, ezért fontosnak tartottuk, hogy az önkéntességet helyi szinten népszerűsítsük, növelve ezáltal az általános társadalmi megbecsültségét (lásd 1.1. fejezet). A program három fő területre koncentrált: a szociális, az oktatási és az egészségügy területén

biztosított szolgáltatásokra. Így elsősorban ezeken a területeken működő intézmények, szervezetek bevonására törekedtünk.

Kiemelt tevékenységek:

- segítségnyújtás a helyi szociális gondozási feladatok ellátása kapcsán,
- oktatási és ifjúsági intézmények épületeinek, udvarának felújítása, karbantartása,
- parlagfű mentesítési kampány

Célunk volt legalább 120 fő felnőtt korú önkéntes számára önkéntes tevékenység biztosítása min. 3000 munkaóraban, amelyet toborzás, tájékoztatás, szervezés (fogadó szervezethez való közvetítés) előz meg. Ezzel párhuzamosan fogadó szervezetek felkeresése, együttműködés kialakítása, felkészítésük az önkéntesek fogadására, valamint a kapcsolattartás az érintettek – önkéntesek és fogadó szervezetek – között. Ezen feladatok megvalósítására 3 önkéntes pontot terveztünk létrehozni (Hajdúbozsörményben, Hajdúviden és Hajdúnánáson), akik helyi szinten látják el az említett tevékenységeket.

Az önkéntesség népszerűsítésére 3 alkalommal 1-1 településen, már meglévő rendezvényhez kapcsolódóan toborzó napot szervezünk, amelyeket kulturális programokkal színesítünk.

Törekvéseink közé tartozott továbbá, hogy az önkéntesek bizonyos hányada a hátrányos helyzetűek közül kerüljön ki, valamint a megvalósuló önkéntes tevékenységek a hátrányos helyzetűek életkörülményeit, lehetőségeit segítse. Itt többnyire a tartósan munkanélküliekre és az 50 éven felüliekre koncentráltunk.

2.4 A projekt célcsoportja

A célterületből adódóan a célcsoport a megjelölt településeken élő, 18. életévüket betöltött lakossága, közülük is leginkább az említett hátrányos helyzetű csoportok.

2.5 Együttműködő partnerek

A programba, már a pályázat tervezésekor több együttműködő partnerrel vettük fel a kapcsolatot és kötöttünk velük együttműködési megállapodást. A partnereket annak alapján választottuk, hogy a projekt tervezett tevékenységeinek megvalósításához milyen segítségre, támogatásra lesz szüksége a szervezetnek, illetve az önkéntes pontoknak.

A következő szervekkel, intézményekkel, civil szervezetekkel kötöttünk megállapodást:

- Önkormányzatok: Hajdúböszörmény, Hajdúdorog és Hajdúnánás Város Önkormányzata
- Kormányzati szervezetek: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete
- Egyéb intézmények, civil szervezetek:
 - Életfa Segítő Szolgálat Egyesület (Debrecen) civil szervezet – a partner feladata: szakmai segítségnyújtás megyei önkéntes centrumként
 - Szociális Szolgáltatási Központ (Hajdúböszörmény) önkormányzati intézmény – partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása szociális területen (pl. szociális gondozás)
 - Veress Ferenc Szakképző Iskola (Hajdúböszörmény) önkormányzati fenntartású középfokú oktatási intézmény, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása az oktatási intézmény udvarának és építményeinek karbantartása, felújítás kapcsán
 - Fürdőkerti Ifjúsági Szabadidőközpont (Hajdúböszörmény) közművelődési intézmény, önkormányzati tulajdonú nonprofit kft. részeként, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása az intézmény udvarának és építményeinek karbantartása, felújítás kapcsán
 - Hunyadi János Általános Iskola (Hajdúböszörmény - Hajdúvid) önkormányzati fenntartású tagintézmény, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása az oktatási intézmény udvarának és építményeinek karbantartása, felújítás kapcsán
 - Csillagvár Óvoda Hajdúvidi Tagóvodája (Hajdúböszörmény - Hajdúvid) önkormányzati fenntartású tagintézmény, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása az oktatási intézmény udvarának és építményeinek karbantartása, felújítás kapcsán
 - Baptista Tevékeny Szeretet Misszió – Böszörményi Szenvedélybetegek Nappali Ellátása (Hajdúböszörmény) – egyházi fenntartású nonprofit szervezet, helyi kirendeltsége, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása szociális területen (pl. szociális gondozás)
 - Tevékeny Szeretet Közössége (Hajdúböszörmény) - szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátását biztosító a nonprofit szervezet helyi kirendeltsége, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása szociális területen (pl. szociális gondozás)

- Középkertért Egyesület (Hajdúböszörmény) – civil szervezet, partner feladata: önkéntes feladatok biztosítása egészségügyi prevenciós területen (parlagfű mentés a Hajdúságban)
- Hajdú Forma Szociális Szövetkezet (Hajdúnánás) – nonprofit gazdasági társaság, feladata: önkéntes feladatok biztosítása
- Hajdúnánási Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete (Hajdúnánás) – civil szervezet, feladata: önkéntes feladatok biztosítása

3 Az önkéntes program megvalósítása

3.1 A megvalósításért felelős személyek

A megvalósítás első lépéseként a Zöld Kör egyeztető megbeszélésre hívta össze a projektben részt vevő személyeket: a menedzsment tagjait, a szakmai vezetőt, a mentort, az önkéntes koordinátorokat. A megbeszélés célja a projekt során megvalósítandó feladatok tisztázása, kiosztása, a közvetlenül előttük álló teendők részletezése volt. A projekt ideje alatt több alkalommal találkozott a menedzsment és a szakmai stáb az eredmények és a további feladatok, az előrehaladás áttekintése érdekében. A megbeszélések alkalmával egyúttal az egyes önkéntes pontok felkeresése, megismerése is megtörtént. A program sikeres lebonyolítása érdekében nélkülözhetetlen volt, hogy a megvalósításban részt vevő minden személy folyamatosan tartsa a kapcsolatot egymással.

A menedzsmenten belül a projektvezető felelt a projekt előrehaladásáért. A projektben részt vevő személyek, koordinátorok feladatait határozta meg és ellenőrizte munkájukat. Felelt továbbá az adminisztrációs, beszámolási kötelezettségekért. A pénzügyi vezető a projekt pénzügyi adminisztrációját, elszámolását végezte, felelt a folyamatos pénzügyi tervezésért, nyomon követésért.

A mentor kiválasztása már a projekt beadása előtt megtörtént. Olyan szakembert választottunk Marosszéki Emese, az Életfa Önkéntes Centrum vezetőjének személyében, aki végzettsége és többéves tapasztalata alapján minden szakmai kérdésben folyamatosan segítségünkre tudott lenni. Felkészítést tartott az önkéntes koordinátorok, valamint a fogadó szervezetek számára is.

A szakmai vezető a projekt szakmai részének megvalósulását követte nyomon. Tartotta a kapcsolatot a koordinátorok és a projektvezető között, részt vett az önkéntes akciók, programok megszervezésében, a szükséges anyagok, eszközök beszerzésében.

A 6 fő önkéntes koordinátor az önkéntes pontok működtetését segítették, helyi szinten foglalkoztak az önkéntesek toborzásával, közvetítésével, fogadó szervezetek felkeresésével. Segítették az önkéntesek beilleszkedését, nyomon követték feladataik elvégzését. Feleltek a helyi önkéntes akciók, programok szervezéséért, valamint az önkéntesek adminisztrációjáért. Havonta beszámolót készítettek, amelyet a projektvezetőnek adtak át.

3.2 Az önkéntes pontok és feladataik

Hajdúsági Önkéntes Pont összefoglaló néven 3 önkéntes pont állt fel 2012. október végén 3 hajdúsági településen: Hajdúböszörmény (Zöld Kör iroda, Bocskai tér 2.), Hajdúvid (Művelődési Ház, Krúdy Gyula u. 9.), Hajdúnánás (Ifiház, Köztársaság tér 16.). Hajdúböszörményben a Zöld Kör működtette az információs pontot heti 40 órában (hétfőtől péntekig 8.30 - 16.30 óra között), Hajdúviden a Vidi-ér Vidért Közhasznú Egyesület heti 8 órában (kedd és csütörtök 10.00 – 14.00. óra között), míg Hajdúnánáson az Okkal – Más – Okkal Ifjúsági Egyesület heti 21 órában (hétfő, szerda, péntek 9.00 – 16.00 óra között). A pontok feladata az információ szolgáltatás, a tanácsadás, önkéntesek és fogadó szervezetek toborzása, regisztrálása, önkéntesek közvetítése.

A fogadó szervezetek felkeresését az önkéntes koordinátorok végezték, akik személyesen látogatták meg a kiszemelt intézményeket, szervezeteket. Tájékoztatták őket a projektről, az önkéntesség fontosságáról, hasznáról, a fogadó szervezetek feladatairól, stb. Amennyiben az adott intézmény/szervezet nyitott volt a lehetőségre, megtörtént a megállapodás aláírása önkéntesek közvetítéséről az önkéntes pont és a fogadó szervezet között. A projekt ideje alatt összesen 7 szervezet fogadott önkénteseket, amelyet az alábbi táblázat foglal össze.

1. sz. táblázat

<i>Fogadó szervezet neve</i>	<i>Önkéntesek száma</i>	<i>Önkéntes munkaórák száma</i>
Zöld Kör	88	2688
Vidi-ér Vidért Közhasznú Egyesület	55	3228
Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület	49	1116
Szociális Szolgáltatási Központ	8	924
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió	5	1624
Fazekas Gábor Idősek Otthona	1	240
Csillagvár Óvoda Hajdúvidi Tagintézménye	12	582
Összesen	206*	10 402

*A Csillagvár óvoda által fogadott 12 fő önkéntest nem számoljuk az összes önkéntes számába, mivel az óvoda önkéntesei a Vidi-Ér Vidért Közhasznú Egyesületnél is vállaltak önkéntes munkát, így számuk már az ott feltüntetett értéknél szerepel.

Az önkéntesek toborzását többféle módon vittük véghez. A projekt teljes ideje alatt folyamatosan kampányoltunk a médiában: hirdetéseket jelentettünk meg újságban, rádióban, televízióban. Ezek közül az újsághirdetés bizonyult a leghatékonyabbnak, több érdeklődő ennek hatására kereste fel az önkéntes pontokat. Azonban tapasztalatunk szerint ennél is célravezetőbb a lakosság személyes megszólítása, megkeresése, valamint az ismerősök és szájhagyomány útján való toborzás.

Az önkéntes pontokat felkereső érdeklődőkkel először megismerkedtünk, kitöltettük velük a regisztrációs lapot. Ebből megtudtuk, hogy volt-e már önkéntes, milyen területek érdeklik, mi a végzettsége, mikor ér rá leginkább önkénteskedni. Tapasztalatai és érdeklődési köre alapján ajánlottunk számára tevékenységet és fogadó szervezetet, majd magához a szervezethez irányítottuk. Amennyiben jelentkezésekor nem volt számára megfelelő szervezet, a későbbiek folyamán értesítettük az aktuális lehetőségekről telefonon vagy e-mailben. Ha maga az önkéntes pontot működtető szervezet vállalta, hogy önkéntes tevékenységet biztosít az érdeklődő számára, úgy megtörtént a szerződéskötés is, valamint a feladatok, munkaidő, stb. meghatározása.

3.3 Önkéntes programok Hajdúböszörményben

Rendszeres programok

A „hajdúk fővárosában” a legtöbb fogadó szervezet rendszeres tevékenységet tudott biztosítani az önkéntesek számára. Volt olyan önkéntes, aki szinte a projekt teljes ideje alatt vállalt önkéntességet, az FHT önkéntesek pedig a 30 nap leteltével egymásnak adták a kilincset a szervezeteknél ugyanazon feladatok ellátására. A Zöld Körnél ilyen tevékenységek voltak a természetvédelmi munkálatok, a szemléletformálás, az adminisztráció, ügyintézés. A Szociális Szolgáltatási Központban a nyári időszakot kivéve az önkéntesek folyamatosan jelen voltak, mint eljárók vagy adminisztrátorok. Szintén adminisztrációs területre fogadtak önkéntest a Baptista Tevékeny Szeretet Missziónál, valamint többen a házi segítségnyújtásban vettek részt, vagyis a gondozónővel jártak ki a rászorulókhöz ház körüli munkát végezni. A Fazekas Gábor Idősek Otthonába 1 főt sikerült közvetíteni, aki konyhai kisegítő munkát látott el.

Alkalmi jellegű programok

A projekt kiemelt tevékenységi között szerepelt az ifjúsági és oktatási intézmények udvarának felújítása, amelynek keretében többször került sor **faültetésre**. Összesen 200 db facsemete elültetése valósult meg négy alkalommal. Az első akció 2013. április 11-én valósult meg a Fürdőkeri Ifjúsági Szabadidőközpontban. A helyszín a város kiemelt zöldterülete és programhelyszíne volt a 2010-es pusztító viharig, amikor az ott található fák többsége a vihar áldozata lett. Habár a fák egy részének pótlása megtörtént, a régi állapotok visszaállítása még messze volt. A Zöld Kör ezért választotta az ifjúság számára gazdag lehetőséget nyújtó, 4,5 hektár területű Fürdőkeret a faültetés helyszínéül, amely két ízben zajlott. Április 11-én koradélután kezdődött az első ütem, amelyen többnyire középiskolás diákok vettek részt, de voltak felnőtt korú segítők is. A verőfényes délutánon néhány órás munkával több mint 40 fát, többek között kis- és nagylevelű hársat, kőrist, berkenyét ültettek el az önkéntesek. A második ütem október 11-én délután valósult meg szintén többségében diákok részvételével. Remélhetőleg az önkéntesek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a Fürdőkeret épületének jelenleg zajló felújítása mellett az épület környezetét szebbé tegyék.

Június 13-án és 14-én a Veress Ferenc Szakképző Iskola udvara adott helyet az újabb faültetési akciónak. Ezúttal a cél az iskola udvarának megújítása, zöldebbé tétele volt.

A Szociális Szolgáltatás Központ új telephelye egy volt általános iskola „kisiskolája” a Rákóczi Ferenc utcán. A Központ vezetője jelezte a Hajdúsági Önkéntes Pont felé, hogy szükségük lenne segísre az udvar rendbe tételéhez, hogy méltó körülmények között fogadhassák az ügyfeleket. Az igények felmérését követően október 11-én délelőtt valósult meg az udvar fásítása nyugdíjasok részvételével.

A Zöld Kör másik nagyobb szabású programja a **parlagfű mentesítési akcióhét** volt június 24-29. között. A szervezési feladatokban az egyesület segítségére volt Hajdúböszörmény Város Polgármesteri Hivatala, valamint a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete. Több alkalommal történő egyeztetés után sikerült kidolgozni a hét stratégiáját, kiosztani a feladatokat. Az akció előkészületét jelentette egy parlagfű felmérés, és ennek alapján egy térkép elkészítése, amely a szennyezett területeket hivatott bemutatni. Ez a térkép mutatta meg az önkénteseknek, hogy a város mely területeit érdemes célba venni, hogy minél több parlagfüvet lehessen összegyűjteni. Az akció meghirdetésre került a helyi médiában és fő célja volt, hogy még virágzás előtt kiirtsuk ezt az agresszívan terjedő, sokaknak nagy bosszúságot okozó, legallergénebbnek tartott gyomnövényt, amely sokak életét keseríti meg.

Az önkéntes programra egyénileg és csapatban is lehetett jelentkezni előzetesen vagy a város központi területén felállított gyűjtőponton. Erre a gyűjtőpontra június 24-28. között 10-17 óra között, 29-én 9-11 óráig vártuk a parlagfűvel megtelt zsákokat, melyekért cserébe egynyári virágpalántát adtunk ajándékba. Az önkénteseknek kérésükre biztosítottunk

kesztyűt, zsákot, láthatósági mellényt. Az akcióban két csapat vett részt, a nyertes közülük 56 zsák parlagfűvet gyűjtött, amiért egy Bodrog menti vízitúrát nyertek.

Az akcióhét célját, a lakosság megmozgatását és a parlagfű elleni védekezés tudatosítását elértük. Reméljük, hogy jövőre még több önkéntes kapcsolódik be a programba, hogy egészségesebbé tehessek a várost.

3.4 Önkéntes programok Hajdúviden

Rendszeres programok

Hajdúviden a Vidi-ér Vidért Közhasznú Egyesület működteti az önkéntes pontot, valamint az egyetlen olyan fogadó szervezet is a településen, amely állandó jelleggel tud önkéntes lehetőségeket biztosítani az érdeklődők számára. A faluban felmerülő igények felmérése alapján nagy szükség van az időseknek történő házi segítségnyújtásra (amelyben a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió nyújtott segítséget), valamint az idősek és egyedülállók házi (éjszakai) felügyeletére figyelőszolgálat működtetése által. Februártól kezdődően indult el a helyi művelődési ház karbantartói munkálatainak segítése, a későbbiekben pedig a görög katolikus imaház tetőszerkezetének felújítása is önkéntesek segítségével történt meg. Parkgondozásban és a közterületek tisztán tartásában is részt vállaltak az önkéntesek a falu tisztaságának megőrzése, szépítése érdekében.

Alkalmi jellegű programok

A helyi önkéntesek helyi programokat is szerveztek és bonyolítottak le. Ilyen volt a Föld napja alkalmából szervezett **szemétszedés** április 22-én, amelyet a Magyar Közút Kezelő Kht. kezdeményezett, és Hajdúvid – Hajdúdorog között kijelölt egy kilométeres útszakaszon valósult meg.

Faluszintű rendezvényekre is sor került, amelyek szervezésébe az önkéntesek szervesen bekapcsolódtak. Március 16-án a **hagyományörző disznótor** lebonyolításában segítettek, május 1-én gyerekeknek szerveztek **majálist**. A meghirdetett **parlagfű mentesítési akcióhétből** a vidi önkéntesek is kivették a részüket, egy nagy konténernyi gyom összeszedésével, amelyet aztán a hajdúböszörményi gyűjtőpontra szállítottak.

Hajdúvid legjelentősebb rendezvénye a **Vid Napja**, amelyet idén 13. alkalommal tartottak meg július 13-án. A rendezvényre a terület előkészítésében (pl. a focipálya kaszálása) és a rendezvény utáni munkálatokban is a szervezők segítségére voltak az önkéntesek.

Szeptembertől indult el az **általános iskola** külső homlokzatának és az **óvoda** kerítésének **felújítása**. Mindkét intézmény már régóta várt egy olyan lehetőséget, amelyre a

program biztosított anyagokat, eszközöket és munkaerőt is. Sajnos saját forrásból ezt nem tudták megoldani. A felújítás során az általános iskola külső festése valósult meg. Az óvodánál egy részen a kerítés teljes hiánya, a többi, szomszédokkal határos részen pedig a kerítés nem megfelelő állapota okozott problémát (háziállatok átjárása az óvoda területére). Az önkéntes projekt segítségével ezek a gondok megoldódtak.

3.5 Önkéntes programok Hajdúnánáson

Rendszeres programok

2013 januárja óta két önkéntes havi két-két alkalommal egyedül szervezte egy-egy klub foglalkozásait, működését, életét. A Nyugdíjas Internetezők Klubja, valamint a Nostalgia Filmklub az önkéntesek munkájának köszönhetően nagyon jól működött az Ifiházban. Az összes – a klubélethez kapcsolódó – szervezési feladatot, a koordinációt, a kapcsolattartást önkéntesek végezték. Az Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület napi munkájába is bekapcsolódtak az önkéntesek adminisztrációs, irodai munka és informatika területén.

Alkalmi jellegű programok

Két alkalommal – februárban és májusban - az önkéntesek **Bababörzét** szerveztek az Ifiházban, amely jó alkalom volt arra, hogy a kisgyermekes szülők eladják feleslegessé vált babaholmijaikat, illetve akinek szüksége van rá, megvásárolja azokat. Mindkét alkalommal szép számmal jelentek meg érdeklődők.

Szintén az önkéntesek saját maguk szerveztek két alkalommal **előadást**, illetve maguk az előadók is önkéntesként működtek közre. Márciusban Nőknek nőkről címmel, májusban a Kisgyermekes egészséges táplálkozása címmel hallhattak a megjelentek tanulságos előadásokat, kaphattak tanácsokat az érintett témákban.

A Föld Napja alkalmából az Okkal – Más – Okkal Ifjúsági Egyesület az Ifiház és környezetét **parkosította** mintegy 17 önkéntes részvételével. Májusban folytatódott az Ifiház szebbé tétele, ezúttal a **próbaterelem javítása, festése** történt meg. Szintén ebben a hónapban adták át a városi piac területén a **Nánási Termelők Piacát**, amelynek fő célja, hogy a helyi lakosok által helyben előállított termékeit népszerűsítsék, és ezek a termékek cseréljenek gazdát a máshonnan, esetleg külföldről származó áruk helyett, támogatva ezáltal a helyi gazdaságot.

A nyári időszakot több rendezvény is színesítette, ahol az önkéntesek aktívan közreműködtek. Júliusban **erdélyi gyerekek** érkeztek a városba, akik itt **táboroztak**. Egy tábor megszervezése, programokkal való kitöltése nem kis feladat. A gyerekeket

megérkezésükkor az önkéntesek fogadták, valamint látták vendégül. Augusztusban **Családi Napot** tartottak **Tedejen**, ennek az előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában mintegy 15 fő vett részt. A nap folyamán volt főzőverseny, családi sportvetélkedők, kézműves foglalkozások gyerekeknek és felnőtteknek. A rendezvény népszerűségén felbuzdulva, október 12-én **Hagyományörző és Értékteremtő Családi Nap** került megrendezésre az Aranyszalma Alkotóház és Galériában, ahol szintén ki-ki kipróbálhatta magát a kézműves foglalkozásokon, a nagypapák mesemondó, a nagymamák süteménysütő versenyen mérték össze tehetségüket, miközben megosztották egymással tapasztalataikat. A fiatalok a bográcsolás fortélyait is elleshették az idősebbektől.

Még a nyári időszakban egyeztetésre került a helyi oktatási intézmények vezetőivel azok felújításának szükségessége. Mivel a projekt egyik fő eleme az **oktatási intézmények és azok udvarának felújítása**, lehetőség nyílt ennek megvalósítására. A kiválasztásra került két intézmény a Bocskai István Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Polgári utcai intézményegysége és az Eszterlánc Óvoda. Az általános iskola esetében a kerítés csiszolása, alapozása, festése történt meg, míg az óvodában a fa udvari játékok felújítása történt meg. Így októbertől a diákok már szebb kerítéssel találkoztak, az ovisok pedig vidáman vehették birtokba a megújult játékokat.

3.6 Nyári közösségi rendezvények

A projekt elemei között szerepelt, hogy a 3 önkéntes pont helyszínén, vagyis a 3 településen egy-egy nyári közösségi rendezvényen népszerűsítjük az önkéntességet, valamint önkénteseket toborzunk. Minden esetben egy, már évek óta megrendezésre kerülő rendezvényhez csatlakoztunk, annak programjait tettük gazdagabbá. Így nagyobb célközönséget tudunk megszólítani, mint egy saját szervezésű, nem ismert rendezvény alkalmával.

Minden ilyen rendezvényen való megjelenés, standolás ugyanazokból a programelemekből állt. Felállítottuk sátrunkat, amelyben kialakításra került egy játszóház gyerekek számára, valamint helyet biztosítottunk a felnőttek számára is egy önkéntességről szóló totó kitöltéséhez, ahol szórólapjainkat is elhelyeztük. A gyerekeknek alkalmuk nyílt kézműveskedni, pl. kipróbálni a rongyszövést, az origamit, amelynek termékeit aztán haza is viheték. Valamint egyéb, környezetbarát játékokat is a rendelkezésükre bocsátottunk (kukatündér, fából készült dominó, golyós ügyességi játék, fa kirakó, stb.), amelyek népszerűek voltak a kicsik körében. Miközben a gyerekek játszottak, a felnőttekkel beszélgettünk az önkéntességről, ezzel kapcsolatos ismereteikről, amelyeket aztán újjal egészítettünk ki. Ismertettük számukra az ebben rejlő lehetőségeket, pozitívumokat, valamint az aktuális lehetőségekről is tájékoztattuk őket. Amennyiben a célszemély érdeklődést mutatott, abban az esetben kitöltöttük vele a regisztrációs lapot. A kihelyezett szórólap

segítségével helyesen meg tudta válaszolni a totó kérdéseit, jutalmul pedig egy általa választott promóciós terméket vihetett haza (toll, jegyzetömb, vászontáska vagy bögre). A rendezvényt két kulturális programmal is színesítettük, amelyek a látogatók vonzására szolgáltak. A Zöld Kör sátrában folyó munkát minden alkalommal önkéntesek is segítették.

A három rendezvény a következő volt:

- XIII. Vid napja, Hajdúvid, 2013. július 13.
- Nánási Vigasságok, Hajdúnánás, 2013. július 27.
- Középkerti Nap, Hajdúböszörmény, 2013. augusztus 24.

3.7 *Tanulmányút*

Szeptember 30 – október 2. között a Zöld Kör szervezésében a Dél-Dunántúlon jártak a Hajdúsági Önkéntes Pontokat működtető szervezetek munkatársai Hajdúböszörményből, Hajdúnánásról és Hajdúvidről. A tanulmányúton e mellett „Az önkéntesség elterjesztése a Hajdúságban” projekt önkéntes koordinátorai, valamint néhány fogadó szervezetnél dolgozó segítő is részt vett a hajdúböszörményi Szociális Szolgáltatási Központtól, valamint a Szabadhajdú Nonprofit Kft-től.

A tanulmányút kapcsán két településen működő, az önkéntesség koordinálásában jelentős szerepet vállaló szervezetnél járhattunk, hogy tapasztalatokat szerezzünk. Utunk első állomása a pécsi Civil Házba vezetett, ahol a Baranya Megyei Önkéntes Centrum működésébe nyerhettünk bepillantást. Az önkéntes centrum nemcsak helyi, hanem térségi szerepet vállal, ahol nagy hangsúlyt fektetnek a szociális rendszerből kiesők „foglalkoztatásra” és egy ún. közművelődési megállapodás keretében számos kezdeményezésben aktívan közreműködnek, különböző programokat szervezve és lebonyolítva. Ilyen volt például a 2010. évi Európa Kulturális Fővárosa projektben való részvételük, amelynek során Pécsen számos fiatal sikertelenül megmozgatniuk.

A pécsi önkéntes centrumnál tett látogatásunkat követően *Knyihár Éva*, az önkéntes centrum szakmai vezetője átkísérte a résztvevőket az „A klub”-ba ahol, ahol egy alulról szerveződő, nyitott közösség mindennapjaiba nyerhettünk bepillantást. Megtudhattuk például, hogy az önkéntesek milyen szerepet vállalhatnak a klubban a környezeti fenntarthatóság, valamint a kreatív újrahasználat és újrahasznosítás terén. Második nap a 15 fős csoport Szekszárdra látogatott, ahol az Ifjúsági Unió önkéntes pontjáról hallhattak rövid előadást a pontot üzemeltetőktől.

3.8 Kommunikációs tevékenységek

A kommunikáció elengedhetetlenül fontos egy projekt céljának eléréséhez, a célcsoport megszólításához, a nyilvánosság felé való nyitáshoz. Alapvetően az önkéntes program új emberek, önkéntesek bevonását, számukra az önkéntesség valódi fogalmának, jelentőségének megismertetését, és önkéntes tevékenység biztosítását jelenti. Lényeges volt, hogy a nyári közösségi rendezvényekre is minél több embert tudjunk elcsábítani. Ennek megvalósításához a Zöld Kör többféle kommunikációs módszert alkalmazott. Rendszeresen jelentettünk meg hirdetéseket a hajdúsági települések médiáiban, rádióban, televízióban, újságban, amelyekben folyamatosan toboroztunk önkénteseket, valamint meghirdettük a nyári rendezvényeket, aktuális nagyobb akciókat. Ezen kívül kialakításra került a www.zoldkor.net internetes oldalon egy aloldal, ahol kifejezetten az önkéntességgel kapcsolatos híreket osztottuk meg. Az aloldal azok számára is hasznos információkkal szolgál, akik csak most ismerkednek az önkéntességgel, hiszen a legfontosabb tudnivalókat összegzi.

Szintén az önkéntesség megismerésére, kipróbálására ösztönzött a plakát, amelyek a három település forgalmas helyein kerültek kihelyezésre, valamint a szórólap, amely szélesebb körű tájékoztatást nyújt az önkéntességről. Mindhárom önkéntes pontnál az utcán sétálók találkozhatnak a megállító táblákkal, amelyek jelzik, hogy pontosan hol lehet önkéntesnek jelentkezni.

Természetesen a kötelező tájékoztatási elemek sem maradtak el. Elhelyezésre kerültek a projekttáblák, minden eseményről fotódokumentáció készült, amelynek egy része a honlapon is megtekinthető. A projekt eredményeiről sajtóközlemény formájában számoltunk be.

Ezekon a módszereken kívül igen hatékonynak bizonyult a személyes megkeresés, az ismerősökön, személyes kapcsolatokon keresztül történő toborzás is. Hiszen ebben az esetben az érdeklődők azonnal választ is kaphatnak a felmerült kérdéseikre.

A tapasztalatok alapján elmondható, hogy az újsághirdetés és a személyes megkeresés bizonyultak a leghatékonyabb kommunikációs eszközöknek a projekt folyamán. Hiszen a legtöbb regisztrált önkéntes vagy ismeróstól, rokontól vagy hirdetésből, vagy egy fogadó szervezettől, valamint a munkaügyi központból hallott az önkéntesség lehetőségéről. Mindezen kommunikációs tevékenységek jelentős szerepet töltek be a projekt sikeres megvalósításának érdekében.

3.9 Az önkéntes program megvalósítása során felmerült problémák és kockázatok

Talán a legáltalánosabb probléma, hogy sokak fejében nem egészen tisztázott az önkéntesség fogalma, ezért gyakran az ingyen munkával azonosítják. Gondolkodásuk szerint „élég nekem a saját munkám, minek végezzem még a másét is”. Sajnos ez a tévhit él még sokakban amiatt,

hogy az önkéntesség kultúrája még nem elég elterjedt, nem az előnyöket és a lehetőségeket látják benne az emberek, hanem mások kiszolgáltatását, a fizetség nélküli munkavégzést. A projektnek éppen az volt az egyik célja, hogy az önkéntesség valódi fogalmát tisztázza, hangsúlyozza a pozitívumait előtérbe helyezve a segítő szándékot, a saját jóérzés, dicséret miatt végzett hasznos cselekedetet. Reméljük, hogy minél több emberhez eljutott a projekt ezen üzenete.

A pályázat lehetőséget nyújtott olyan önkéntesek fogadására is, akik az ún. foglalkoztatást helyettesítő támogatás jogosultsága miatt keresték fel az önkéntes pontokat. Az ő számukra 30 nap önkéntes munka megléte és igazolása biztosította ennek a támogatásnak a megítélését. Projektünk keretében többen kifejezetten emiatt végeztek önkéntes munkát, majd a 30 nap letelte után nem érdeklődtek többet. Véleményünk szerint az ilyen fajta önkéntesség – habár kétségkívül ösztönzőleg hat – nem jelent valódi önkéntességet, hiszen csupán a támogatás miatt vállalják. Sokaknak ugyanis ez a juttatás biztosítja a megélhetést. Ezen „kényszerű önkéntesség” sajnos aláássa az önkéntesség valódi jelentőségét, amelyre egyelőre nem találtunk megoldást.

Különösen Hajdúnánáson jelentkezett a fogadó szervezetek problematikája. Itt ugyanis a megkeresett intézmények, szervezetek először nyitottak voltak a lehetőségre, regisztráltak is az önkéntes pontnál, mint fogadó szervezet, azonban később mégis visszaléptek a lehetőségtől. Ennek oka, hogy a teljes körű információ-átadás, valamint a segítségnyújtás és a szükséges dokumentációk átadása ellenére többszöri megkeresésre sem regisztráltak az Emberi Erőforrások Minisztériuma Esélyegyenlőségi Főosztályán a közérdekű önkénteseket fogadó szervezetek nyilvántartásába. Voltak olyan szervezetek is, akiket nem érdekelt az önkéntesség, nem ismerték fel az önkéntesek által végzett munkában rejlő pozitívumokat, valamint többen úgy nyilatkoztak, hogy túl sok adminisztrációval jár, s mentort sem tudnak biztosítani az önkéntesek mellé.

Néhány esetben az önkéntesekkel kapcsolatban merült fel probléma, ugyanis a regisztrálásukat követően derült ki, hogy valójában nem alkalmasak önkéntesnek (fizikai állapot, túlzott elvárások, megbízhatatlanság miatt). Volt olyan eset is, amikor a regisztrált önkéntes egyik fogadó szervezet munkájába se tudott bekapcsolódni az eltérő lehetőségek és igények miatt. A jövő feladata lesz az önkéntes pontok számára, hogy az önkéntesek és a fogadó szervezetek szükségleteit összehozza.

4 Eredmények

4.1 Statisztikai adatok

Az alábbi táblázat a projektben vállalt és teljesített indikátorokat mutatja:

2. sz. táblázat

	<i>Vállalások</i>	<i>Eredmények</i>
Önkéntesek száma	120 fő	206 fő
Hátrányos helyzetű önkéntesek száma	110 fő	110 fő
Önkéntes munkaóra	3 000 óra	10 402 óra

Ahogy a számok mutatják, mind az önkéntesek, mind pedig az önkéntes munkaórák számát nézve jelentősen meghaladtuk a vállalásokat. Ez elsősorban az önkéntes pontok hatékony működésének, a toborzásnak, a jól szervezett önkéntes akcióknak, az önkéntes koordinátorok munkájának és a mentori tanácsadásnak köszönhető. Mind a projektmenedzsment, mind pedig a szakmai vezető, az önkéntes koordinátorok és a mentor jó együttműködési készségről tett tanúbizonyságot a projekt lebonyolítása során. A projekt sikeréhez az is hozzájárult, hogy többször volt alkalom más nyertes szervezetekkel való tapasztalatcserére.

Ha visszalapozunk az 1. sz. táblázathoz, láthatjuk, hogy az önkéntesek és a munkaórák száma hogyan oszlik meg az egyes fogadó szervezetek között. A legtöbb önkéntest a Zöld Kör foglalkoztatta, ugyanakkor a legtöbb önkéntes munkaórát a Vidi-ér Vidért Közhasznú Egyesület produkálta. Az önkéntesek nagyobb számát a Zöld Kör esetében a többszöri alkalmi akciók magyarázzák (pl. parlagfű mentesítés, faültetések). Hajdúviden a település nagysága ellenére bőven akadt teendő az egy év alatt, az önkéntesek nemcsak alkalmi jelleggel segítettek, hanem több területen is kipróbálták magukat mindig az aktuális igényeknek megfelelően.

4.2 Az önkéntes program értékelése

A program célját – a felnőtt lakosság önkéntesség iránt való érdeklődésének felkeltését, az önkéntesség helyi szinten való népszerűsítését, társadalmi megbecsülésének növelését – úgy érezzük sikerült részben elérnünk. Mivel a program egyéves időtartamú volt, és ez az idő elég kevés egy ilyen fajta eszmeiség elterjesztéséhez és kiszélesítéséhez, ennek ellenére az önkéntességet sikerült bemutatni és meggyökereztetni a Hajdúságban. A továbbiakban a fenntartási időszak feladata megmutatni, hogy valójában mennyire nevezhető sikeresnek a program. Ha az elért indikátorokat tekintjük, láthatjuk, hogy a projekt elérte, sőt túlszárnyalta

a számszerűsíthető célokat. Abban is sikereket értünk el, hogy megvalósult a hátrányos helyzetű emberek - a 6 hónapnál régebben munkanélküliek és az 50 év felettek – megszólítása, hiszen az önkéntesek kb. fele ebből a rétegből került ki. Az előre tervezett programokat is sikerült véghez vinni.

Habár mindössze 7 fogadó szervezet vett részt a programban, mindegyikük pozitívan értékelte és hasznosnak találta a kezdeményezést. Örültek, hogy mindennapi feladataikat önkéntesek segítségével el tudták végezni, és ez idő alatt a munkanélküli önkéntesek is hasznosan töltötték el idejüket. A program olyan tevékenységek megvalósítására is lehetőséget nyújtott, pl. fásítás, intézményi felújítások, amelyeket az adott intézmény önerőből nem lett volna képes kivitelezni, ezért különösen hálásak voltak.

Az FHT önkéntesek szempontjából a program legfőbb érdeme, hogy az önkéntes pontok közvetítésével le tudták dolgozni a támogatásukhoz szükséges 30 napot, ezáltal biztosíthatták a megélhetésüket. A valódi önkéntesek új területeken próbálhatták ki magukat, bepillantást nyerhettek egy civil szervezet vagy intézmény működésébe, új ismeretséget köthettek a „munkatársak” által. A fiatalok és idősök is hasznosnak érezhették magukat, miközben mások segítségére voltak, vagy éppen egy fontos ügyért álltak ki. Néhány önkéntes jelezte, hogy a későbbiek folyamán az adott fogadó szervezet (egyesület) tagja szeretne lenni.

A programban részt vevő személyek: a projektmenedzser, a szakmai vezető, a mentor, az önkéntes koordinátorok gördülékenyen együtt tudtak működni a program megvalósítása során. A felmerülő problémákra közösen keresték a válaszokat és a megoldásokat. Az együttműködő partnerek közül mind az önkormányzatokkal, mind a munkaügyi központokkal pozitívak a tapasztalatok, hiszen az egyes programok megvalósításában (pl. parlagfű mentesítési akció, intézményi felújítás) éppúgy segítettek, mint az önkéntes lehetőség terjesztésével az ügyfelek körében. A fogadó szervezetek is teljesítették vállalt feladataikat, az önkéntes lehetőségek biztosítása és az ezzel járó adminisztráció területén. Az önkéntesekkel való együttműködés néhány kivételtől (lásd 4.2. fejezet) eltekintve szintén sikeresnek mondható.

A megyei önkéntes centrummal és a többi önkéntes pontot megvalósító szervezettel több alkalommal is volt lehetőség egyeztetésre elektronikus úton és személyes találkozó formájában is. Az Életfa Önkéntes Centrum minden szervezetet biztosított a támogatásáról és segítő szándékáról, a projekt futamideje alatt bizalommal fordulhattunk hozzájuk. A projektben részt vevő szakmai stáb a tanulmányút során a Baranya Megyei Önkéntes Centrumot is megismerte.

A jövőben, a fenntartási időszakban tovább működnek az önkéntes pontok, így ezután is szolgáltatnak információt az önkéntességről, tanácsot adnak, önkénteseket toboroznak és közvetítenek fogadó szervezetekhez. Mind a három, önkéntes pontot üzemeltető egyesület a projekt kezdete előtt is fogadott önkénteseket, ezért nyilvánvalóan a fenntartási időszakot követően is meg fognak valósulni önkéntes programok, akár rendezvények szervezését, természet- és környezetvédelmi akciókat, szociális segítségnyújtást vagy fizikai munkát nézve. Folytatjuk továbbá az önkéntes alhonalap, mint hirdetési felület és hírforrás üzemeltetését is. Bízunk abban, hogy a többi fogadó szervezet is tovább fogja folytatni tevékenységét.

Felhasznált irodalom

dr. Bíró Endre et al. (2006): Útmutató az önkéntes törvényhez. Önkéntes Központ Alapítvány, Budapest, 98 o.

dr. Fehérvári Szilvia (2010): Segédlet önkénteseknek jogaikról és kötelezettségeikről. Önkéntes Központ Alapítvány, Budapest, 10 o. Online: <http://onkentes.hu/sites/default/files/attachment/3/utmutatovsegedletonkenteseknekjogokkotel ezettsegek.pdf>

Sz.n. (2013): „Lehet másként” – Az önkéntesség elterjesztése Bagamérban, Fülöpön, Újlétán, Nyírmártonfalván. Tanulmány. SZIRom Alapítvány

Internet:

<http://onkentes.hu/cikkek/mi-az-az-oenkentesseg>

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A szervezet adatai:

Név:	Zöld Kör – a Föld Barátai Magyarország tagja
Székhely:	4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 2.
Levelezési cím:	4220 Hajdúböszörmény, Pf. 125.
Telefon:	52/280-038
Fax:	52/561-101
Internet:	www.zoldkor.net
E-mail:	info@zoldkor.net
Hivatalos képviselő neve:	Molnár Antal
Kapcsolattartó neve:	Molnár Antal
Kapcsolattartó elérhetősége (telefon, e-mail)	20/955-6758 molnar@zoldkor.net
A szervezet tevékenységi területe:	Környezet- és természetvédelem
A szervezet tevékenységi hatóköre (helyi, kistérségi, megyei, országos):	Észak-alföldi és Észak-magyarországi régió
Éves bevétele, annak forrása(i):	2012. évi bevétel összege: 64 158 000 Ft. Bevételi források: <ul style="list-style-type: none"> • pályázati úton elnyert támogatás • közhasznú tevékenységből származó bevétel • tagdíj • pénzügyi műveletek bevételei
Fizetett alkalmazottainak száma (adott évben):	2012: 10 fő 2013: 14 fő
Önkénteseinek	2012: 20 fő

száma (adott évben):	2013: 69 fő
Szervezet profiljának bemutatása:	<p>A Zöld Kör 1991-ben alakult Hajdúböszörményi Ifjúsági Természetvédő Kör néven, azóta is az élő, élhető és fenntartható jövő jegyében dolgozik. Kezdetben főleg a környezeti nevelésre és a természetvédelemre koncentrált, azóta a környezet- és fogyasztóvédelembe, a területfejlesztésbe és ökoturisztikába, valamint a közösségi és társadalmi részvételt erősítő tevékenységekbe is bekapcsolódott. Az egyesület alapítása óta fontos szerepet töltenek be a tagokon kívül az önkéntesek, akik a programok sikeres lebonyolítását segítik.</p> <p>A szervezet céljai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ifjúsági táboroztatás, erdei iskola és más környezeti nevelő programok szervezése • szabadidő és ifjúsági programok szervezése • területfejlesztés • ökoturisztika, turisztika és természetjárás • környezet- és természetvédelmi szakértés • elősegíti a természeti értékek és a természet- és környezetvédelem célkitűzéseinek megismerését • a régió településeit és annak lakosságot fenyegető, aktuális környezetvédelmi problémákra felhívja a figyelmet, segít azok elhárításában, javaslatot tesz a megoldást illetően • népszerűsíti a környezet- és természetvédő gondolkodást, a kíméletes környezethasználatot • gondoskodik a tagság szakmai fejlődéséről • az ifjúság helyes környezeti szemléletének kialakítása, segítségnyújtás az oktatási intézmények nevelési programjaihoz • a lakosságot és az önkormányzatot tájékoztató szerepet lát el a környezeti problémákról • szaktanácsadást nyújt • foglalkoztatást elősegítő és a munkanélküliséget csökkentő programokat szervez, vagy azokon részt vesz

2. sz. melléklet: Fotók

1. kép: Faültetés április 11-én a Fürdőkertben

2. kép: Szemétszedés Hajdúviden

3. kép: Bababörze Hajdúnánáson

4. kép: Nyugdíjas Internet klub Hajdúnánáson

5. kép: Parlagfű irtás

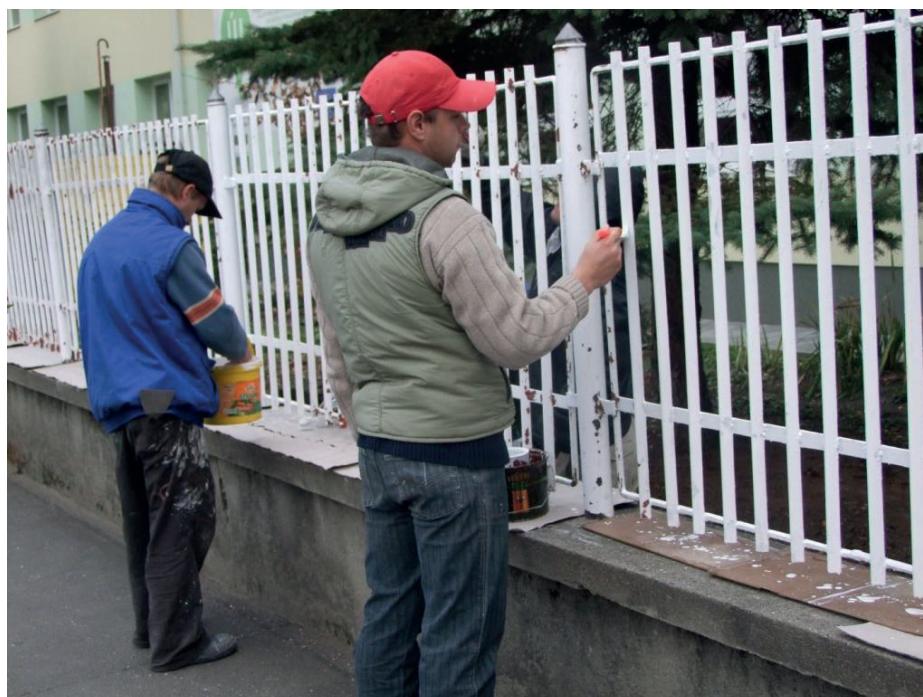
6. kép: A parlagfű begyűjtése

7. kép: Toborzás a Nánási Vigasságokon

8. kép: a hajdúvidi óvoda kerítésének felújítása

9. kép: A hajdúnánási iskola kerítésének festése